

Život pod hradom

Ročník XIII.
Číslo 2
júl 2018

Vydáva Obecný úrad v Krásnohorskom Podhradí

NON VIDERI SED ESSE!

Dionýz a Františka Andrassyovci (2. časť) - Legenda nesmrteľnej lásky

hu.wikipedia.org

otec. Keďže krásnohorské panstvo bolo už v roku 1852 pretvorené na fideikomis, ktorý mohol dediť len (prvorodený) mužský potomok, dedičom obrovského majetku sa napokon stal Dionýz.

Ani tento nečakane nadobudnutý majetok ho nedonútil vrátiť sa do rodnej krajiny. Rodinné podniky nezveľaďuje, neuzatvára obchody, nezúčastňuje sa zasadania uhorského parlamentu, ktorého je dedičným členom. Veľkostatok monokých Andrassyovcov preto spravovali za grófa Dionýza správcovia. Život v úzadí, v Mníchove, vo Viedni, vo Florencii, či v Prahe mu dáva možnosť rozvíjať vzťah ku krásnemu umeniu a literatúre.

Ďalšie roky života nášho páru vyznievajú skôr ako kapitoly zo staroručového romantického románu. Dionýz i napriek nesúhlasu a pravdepodobne aj konfliktom s otcom, tajne uzavrel dňa 6. apríla 1866 v Pise sobáš s milovanou neurodzenou Františkou. Tým sa vystavil riziku zatraťenia spoločnosťou a odsúdenia jeho slávnym rodom, jemu však na tom nezáležalo.

Udalosti neskorších rokov ho dokonca vyniesli na vrchol európskej šľachty a spolu so svojou manželkou sa stal príkladom ideálneho magnáta a filantropa. Škandál znamenajúce morganatické manželstvo nemohlo mať iné následky ako grófove vydedenie. Jeho prísny otec mu v roku 1867 odňal páva prvorodeného, ktoré prešli na jeho mladšieho brata Juraja V. (1846 - 1871).

V zahraničí žijúci Dionýz však nezostal úplne bez majetku, jeho živobytie zabezpečovali príjmy z drienovského majetku a z troch nájomných domov v Košiciach. Situácia sa však už o necelých šesť rokov zmenila, keď v roku 1871 zomrel jeho jediný brat a o rok na to aj jeho

So svojou milovanou Františkou neustále cestuje. O tejto ich záľube svedčí veľké množstvo suvenírov vo Františkinom múzeu na Krásnej Hôrke, kde sa zachoval aj denník, do ktorého grófka zaznamenávala výdavky v mestách Pisa, Spezia, Zürich, Brussel, Brémy, Hamburg...

Nás však bude zaujímať zvlášť jedna ich cesta, ktorá Františku prvý a zároveň posledný raz priviedla do rodiska jej manžela a na miesta, kde neskôr

hu.wikipedia.org

desaťročia velebili jej meno siroty, vdovy i biedni... V roku 1879 navštívil Krásnu Hôrku istý pár, ktorého podpisy sú i dnes dobre čitateľné v knihe návštev hradu: gróf a grófka Marengo.

Záhadná dvojica ubytovaná v rožňavskom hoteli Čierny orol vzbudzovala pozornosť, keď dojatý gróf rozprával žene o svojich predkoch, ktorých prísne oči z portrétov sledovali každý krok svojho zatraťeného potomka a jeho „nechcenej“ manželky. Zsvätené rozprávanie Dionýza upútalo aj strážnika, ktorý v neznámych talianskych grófoch spoznal svojich pánov.

Dodnes sa zachovali tie fialové šaty, ktoré mala v ten deň Františka oblečené. V Gemeri mala možnosť spoznať aj pomery, v akých žili zamestnanci panstva, preto sa v literatúre zo začiatku 20. storočia uvádza táto návšteva ako prvý impulz k dobročinnosti grófskeho páru. V nasledujúcich rokoch venovali na charitatívne účely niekoľko miliónov korún vo vtedajšej mene, ktorá mala neporovnateľne vyššiu hodnotu ako dnešná koruna. (Július Barczy)

hu.wikibooks.org

František Gyurkovits (1876 -1968) - maliar Lučenca

25. apríla 2018 otvorila svoje brány Andrassyho galéria, ktorá niekoľko mesiacov bude umeleckým prístavom výstavy diel významného lučeneckého maliara Františka Gyurkovitsa.

Výstavu slávnostne otvoril riaditeľ Banického múzea v Rožňave pán Pavol Lackanič, následne pani Németh Bozó Andrea, historička umenia novohradského múzea a zároveň kurátorka výstavy oboznámila prítomných so životom i dielom umelca. Komornú atmosféru v obrazárni umocnili vznešenou hudbou pedagógovia Základnej umeleckej školy v Rožňave.

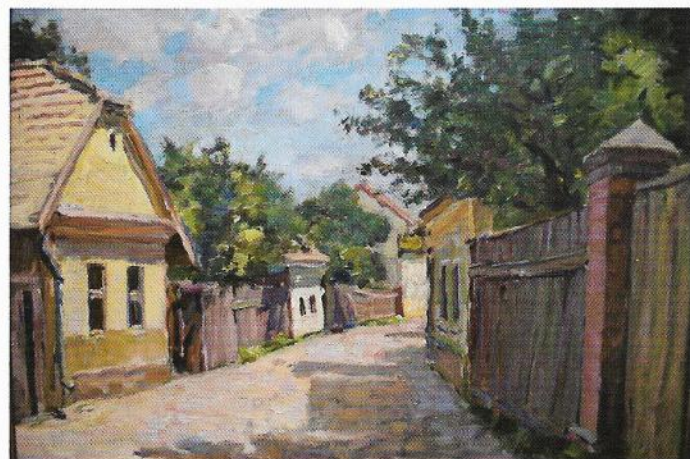
Výstavu si môžu priaznivci umenia prezrieť do 30. septembra každý týždeň od stredy do nedele v čase od 13.00 do 17.00 hod. Vstupné je 1,00 €/0,50 €.

Niekoľko detailov vyberáme z prednášky p. Andrei Németh Bozó.

Františka Gyurkovitsa právom spomínajú ako maliara Lučenca. Bol skutočne prvým maliarom, ktorého život a dielo sa neoddeliteľne spojilo s mestom a jeho okolím. Lučenčania ho poznali ako srdečného, dobromyseľného človeka, nazývali ho „Gyurkó báči“.

Gyurkovits sa narodil 28. marca 1876 v Budapešti ako syn mäsiara. O jeho detstve a mladých rokoch vieme len málo. Otcovou predstavou bolo, aby ho jeho syn nasledoval v povolani. Nakoniec na mäsiarske povolanie nastúpil jeho mladší brat a jemu sa uvoľnila cesta k umeniu.

Gyurkovits bol nielen umelcom, ale aj pedagógom a osobnosťou verejného života Lučenca. Maľoval portréty mestských hodnostárov a mešťanov, a už v roku 1913 si založil súkromnú školu maľovania v Lučenci. Zúčastňoval sa na veľkých budapeštianskych výstavách a bol prítomný vo vtedajšom celoštátnom výtvarnom dianí Uhorska. Po skončení

prvej svetovej vojny, ako občan novovzniknutej Československej republiky, si musel hľadať nové možnosti uplatnenia. Stal sa členom Jednoty výtvarných umelcov Slovenska, ktorá pod vedením Júliusa Flacheho mala v úmysle zjednotiť umelecký život Slovenska bez ohľadu na národnosť svojich členov.

V roku 1958 sa Gyurkovits stal členom Sväzu slovenských výtvarných umelcov. V poslednom desaťročí svojho života sa jeho zrak výrazne zhoršil, ale kým mohol, nezložil štetec. Zomrel 20. januára 1968 vo veku 92 rokov v Lučenci, tu je aj pochovaný.

Výstava predstavuje jeho životnú tvorbu prostredníctvom olejomalieb, kresieb, akvarelov, náčrtov. Tematicky môžeme Gyurkovitsove diela zaradiť do tradičných žánrových skupín: žánrové obrazy, veduty, krajiny, portréty, zátišia. Významnú skupinu tvoria jeho scény z lučenských trhov a jarmokov. Jeho tvorba nadväzuje na mníchovský akademizmus, pracoval tmavšími farebnými tónmi a lazúrnou maľbou, čo potvrdzujú najmä jeho portréty namaľované na objednávky. Väčšina jeho obrazov - krajinomaľby, veduty, žánrové obrazy, ale aj portréty svojich blízkych však vykazuje voľnejší rukopis, sú namaľované v duchu plenérizmu a impresionizmu, širokými, pastóznymi ťahmi štetca a jasnou farebnosťou. Tento maliarsky spôsob uplatňoval celý život. Gyurkovits počas svojho dlhého života namaľoval aj množstvo autoportrétov, na ktorých - neraz s nádychom humoru - skúmal svoju osobnosť. Na jednom jeho veľkoformátovom a síce nedokončenom autoportréte s názvom „Smiech“ sa jeho usmievajúca tvár objavuje viacnásobne, akoby znázorňujúc celý časový proces smiechu. Vďaka svojmu humoru a nadhľadu sa mu podarilo povzniesť nad tragickými udalosťami, ktoré ho počas života zastihli. Na výstave si môžete pozrieť aj olejovú štúdiu jeho veľkej historickej maľby (Vyhrabávanie mŕtvol) s námetom najtragickejšieho momentu v histórii Lučenca, ktorá sa spája s vojnou za slobodu Uhorska v roku 1849.

Výstavu dopĺňajú textové panely s fotografiami a dokumentmi zo života umelca, ktoré umožňujú zahliadnuť do života umelca a jeho rodiny a ktoré Vám ponúkajú aj ďalšie informácie.

Výber diel zo zbierok Novohradského múzea a galérie v Lučenci tu dopĺňa kolekcia Gyurkovitsových diel z majetku Banického múzea v Rožňave, ktoré sú vystavené verejnosti prvý krát.

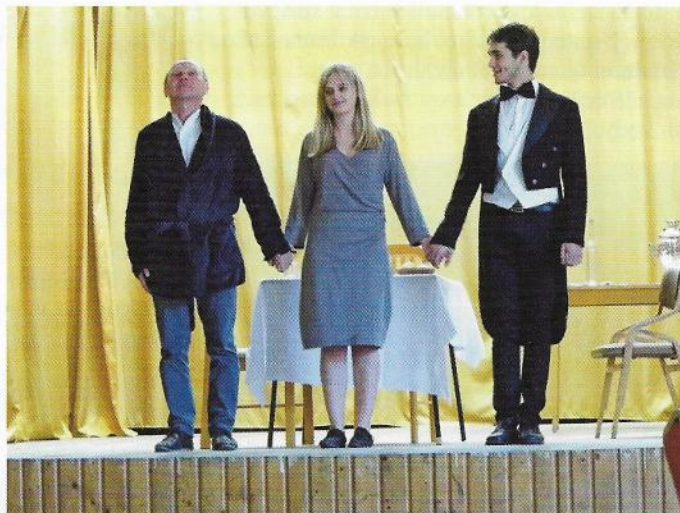
Andrea Németh Bozó

Historička umenia, Novohradské múzeum a galéria v Lučenci

„Pytačky“ v deň matiek

Miestna organizácia Csemadoku pozdravuje každoročne v prvú májovú nedeľu mamičky i babičky. Do obce v tento deň zavítalo košícké Pinceszínpad (Pivničné divadlo) a tak spolu s básňami i piesňami obecnosť sledovalo aj divadelné predstavenie.

V toto slnkom prehriate májové popoludnie v kultúrnom dome privítala prítomných predsedníčka miestnej organizácie Csemadoku p. Mária Prékopová. V programe účinkovali Fanni Kmotrik, János László Vasík, ako aj žiaci z miestnej ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským Lenka Zubatá a Kristína Gulykásová. Nemohol chýbať ani miešaný spevácky zbor. Stalo sa pekným zvykom, že na tomto podujatí pozdravili i jubilujúcich členov Csemadoku a samozrejme všetky prítomné matky, babky

odmenili kvetom.

Divadlo Pinceszínpad, pôsobiace pri košíckom Csemadoku, k nám zavítalo s veselohrou A. P. Čechova Pytačky. Účinkujúcimi boli: Lili Horňák, László Novella a László János Vasík. Režisérom diela a zároveň zakladateľom divadelného súboru je novinár Péter Havasi.

rozsnyovidek.sk/ivi

Aj obloha zaplakala

4. jún 1920! Tento dátum si pamätá každý Maďar. V tento deň podpísali tzv. mierovú zmluvu v paláci Veľký Trianon v záhradách versaillského kaštieľa. Týmto rozhodnutím Maďarsko stratilo dve tretiny územia (z 282 km² na 93 km²) a počet obyvateľov poklesol z 18,2 milióna na 7,9 mil.

Aj obloha zaplakala a dážď spustil svoje slzy pri spomienke na túto udalosť 3. júna 2018 pri pamätníku Millénia, kde sme sa zišli a pripomenuli túto temnú stránku dejín. V upršanom počasí zostal čas iba na kladenie venca a zaspievanie národnej modlitby. Odtiaľ naša cesta viedla na nádvorie Csemadoku, kde pod strieškou besiedky organizátori vedenia miestneho Csemadoku pripravili krátky spomienkový program. (mol)

Priateľstvá sa majú utužovať ...

Toto heslo je aj našim cieľom, preto sme sa už po 22 - krát stretli s našimi kolegami v partnerskej obci Domoszló. Po vrelom privítaní, peknom programe už prázdninujúcich žiakov, nás privítal i hostil obedom nový starosta obce Richard Paulenka. Po obede sme navštívili jedinečného majstra remesla v podkúvaní vajčiek v blízkom Markaze. V prekvitajúcom meste Hatvan nás expozíciou zaujalo moderné prírodovedné múzeum v historickom kaštieli. Následne sme sa prešli malou ZOO i mostami nad Zagyvou. Na druhý deň nás čakala návšteva jedného z najstarších kostolov Maďarska vo Feldebrő, kde nás zaujali pôvodné nástenné fresky. Potom sme si pochutnali na Festivale pirôžkov v susednej obci. Navštívili malé dedinské múzeum, miesto preslávnené vynikajúcim vínom Debrői hárslevelű. Po výdatnom obede sme si užili výhľad na malebné okolie pod Mátrou, kde sme sa aj rozlúčili s nádejou, že sa budeme stretávať i naďalej v rámci našich možností. Naším kolegom, vedeniu školy i obci ďakujeme za krásne zážitky. (mik)

Sprievod, majáles a vatra

Tohtoročný majáles usporiadala komisia kultúry pri Obecnom úrade Krásnohorské Podhradie. Tak ako obvykle, aj teraz sa májový sviatok začínal sprievodom. No tentokrát to bolo skromnejšie. Hradnou ulicou premávali iba motorkári a autá. Starších veteránov bolo menej než inokedy.

Slávnosť pokračovala v miestnom kempingu, kde ju oficiálne otvorila poslankyňa Obecného zastupiteľstva p. Iveta Breznayová, spoločne so zástupcom starostu obce p. Ľudovítom Baffym. Pomerne početné publikum tlieskalo pestrofarebnému programu škôlkárov i

žiakom oboch základných škôl. Nemohol chýbať ani miestny zmiešaný spevokol a mládežnícka skupina HoryZone. Núdzu

nebola o ochutnávky jedál, o ktoré sa postarali miestne organizácie. Po zotmení sa rozhorela vatra, ktorej silne horiace lúče osvetlili takmer celý areál kempingu. Semtam sa nadvihol vetrik, ktorý napomáhal lúčom ohňa vzbĺknúť ešte viac, našťastie všetko bolo pod bdelou kontrolou našich

hasičov. Vodnými lúčmi bránili rozšíreniu plameňov smerom k divákovi.

Pri tlejúcom ohni sa rozvírila aj zábava, o ktorú sa postarala skupina DUO BAND. Zábavychtiví občania si s chuťou zatancovali pri rezkých skladbách. (mol)

Jarné čaro piesne

4. apríla 2018 v miestnom rímskokatolíckom kostole sme boli svedkami nevšedného umeleckého zážitku. Naše srdcia rozbúchali spevácke zbory zo Základnej školy a Gymnázia Sándora Máraiho z Košíc.

Spevácky zbor Csengettyű založila ešte v roku 1969 p. učiteľka Eva Homolyová. Tento zbor pôsobí bez prerušenia ako jediný detský spevácky zbor na území Košíc.

Dirigentke, zakladateľke zboru, neskôr vypomáhala dcéra Silvia Kekeňáková. Mládežnícky zmiešaný zbor vznikol v roku 1989. Pôvodne sa skladal iba z dievčat, neskôr sa pridali aj chlapci. Spomenuté zbory, ako aj tretí dievčenský zbor, momentálne vedú Andrea Ferencei, Silvia Kekeňáková a Mária

Velkey. Okrem Slovenska vystupovali v Nemecku, Českej republike a v Rumunsku. Koncert v Krásnohorskom Podhradí sa konal aj preto, aby sa zbory mohli zúčastniť medzinárodného festivalu zborového spevu v Belgicku.

V Neerpelte bolo prítomných viac než 95 zborov z celej Európy. Po vystúpeniach zbory netrpezlivo čakali na verdikt poroty. Nakoniec sa žiaci zo ZŠ Sándora Máraiho dočkali jedného prvého miesta a dvoch umiestnení na druhej priečke.

Všetky tri zbory tvrdo zapracovali pre tento úspech a na základe rozhovorov s medzinárodnou porotou je ich loď nasmerovaná veľmi dobrým smerom. (Anna Baffy)

Vážení čitatelia!

Ako už istotne viete, 25. mája 2018 vstúpilo do platnosti nariadenie Európskej únie o jednotnej ochrane osobných údajov. Bez súhlasu dotknutej osoby je zakázané zverejňovať akékoľvek osobné údaje, ktoré s danou osobou bezprostredne súvisia, dajú sa s ním stotožniť, identifikovať a pod. Toto nariadenie sa samozrejme vzťahuje aj na nás. Vzhľadom na tento fakt sa v našich novinách ruší rubrika o matrike. Ďakujeme za pochopenie!

Redakcia

Pútnici spod Krásnej Hôrky

na turičnej púti v Csíksomlyó a posviacke Rákóczi Halom

Odpust v Csíksomlyó sa spomína už v 15. storočí nášho letopočtu. Turičnú púť tu usporadúvajú od roku 1567 na pamiatku víťaznej bitky pri Veľkom lese.

18. mája nabrala smer Sedmohradsko 17-členná skupina, aby sa zúčastnila najväčšej maďarskej púte v Csíksomlyó. Zavčas rána sme sa pohli autami z Podhradia. Po 820 - tich kilometroch sme v podvečer dorazili do našej bratskej obce Csíkszentkirály, kde nás už očakával starosta obce Székely Ernő. Je veľmi starým zvykom, že blízke ale i vzdialenejšie náboženské obce pod svojim sv. krížom merajú pešo cestu do krásneho sedla nad obcou Csíksomlyó. Naša delegácia sa v sobotu zrána pridala k miestnym veriacim, ktorí sa zhromažďovali pri kostole. Po posviacke pútnikov farárom sa dav pohol o 7. hodine. Po 15 - tich kilometroch sme došli do cieľa púte v sedle Csíksomlyó. Vraví sa, že sa tu každoročne schádza niekoľko stotisíc pútnikov a je ich z roka na rok viac. Táto turičná púť bola vyhlásená za púť mladých. Slávnostnú omšu celebroval poľský kňaz Marian Adam Waligóra. Vo svojej kázni upozornil na dnešné problémy mladých, na ich zodpovedný prístup k deťom, na významnú úlohu socializácie rodiny, kde sa dieťa učí nadväzovať vzťahy a vníma láskavé správanie sa svojich rodičov.

Veľa ľudí navštevuje túto mohutnú púť najmä preto, lebo pri nohách Márie sa nazhromažďuje obrovské množstvo pozitívnej energie, lásky i mieru v nás, ktoré je jedinečné iba pri týchto stretnutiach. Po slávnostnej omši sme sa zúčastnili posviacky Rákócziho Halmu.

Na dvore Fodor ház sa v tento čas schádzajú pútnici z rôznych končín Karpatskej kotliny, z Hornej i Dolnej zeme, zo Zakarpattia, Sedmohradska, z materskej zeme, z rôznych regiónov nášho sveta, kde sú rozosiati Maďari, aby zo svojich sídel priniesli kus rodnej pôdy a vysypali ich do spoločnej kôpky, kam vysadia mladú jedľu. My sme vysypali zeminu nazbieranú z hradného kopca.

Keď sme spolu prichádzali na toto miesto s transparentom zobrazujúcim náš hrad, pán Csaba Nagy v momente začal ňôtiť na svojom tárogató našu pieseň o hrade Krásna Hôrka. Samozrejme sme sa pridali spevom a zároveň uvedomovali v týchto chvíľach ešte väčšmi záslužnú historickú slávu Krásnej Hôrky.

Rákócziho hromadu posvätil poľský kňaz Marian Adam Waligóra. Po svätom obrade sme sa plní dojemov vrátili k našim hosťom a v nasledujúce nedeľné ráno nabrali kurz Gemer, späť do našich domovov. (Ludovít Baffy)

Mulatos Romale Kráľovský Chlmec

V uplynulú sobotu dňa 09.06.2018 sa Základná škola s vyučujúcim jazykom slovenským a Základná škola s vyučujúcim jazykom maďarským - obe základné školy z obce Krásnohorské Podhradie, zúčastnili na medzinárodnom krajskom festivale rómskej kultúry - MULATOS ROMA v amfiteátri v Kráľovskom Chlmcu, pod záštitou Košického samosprávneho kraja, Kultúrneho centra Medzibodrožia a Použia Kráľovský Chlmec, GOS Rožňava, SOS Spišská Nová Ves, KC Abova Bidovce, KCÚBAR Moldava nad Bodvou, Divadlo Romathan Košice či Združenie Rómov v Kráľovskom Chlmcu.

Podujatie bolo zamerané na udržanie

kultúrnej tradície Rómov v kraji a súčasne poskytuje priestor pre prezentáciu kultúr v mikroregióne ukázkami ich ľudovej a umeleckej tvorivosti.

Festival patrí medzi najväčšie kultúrne podujatia rómskej kultúry, kde sme aj my aktívne prispeli k reprezentácii nielen našich škôl, rómskeho a moderného tanca, ale predovšetkým prirodzeného talentu a šikovnosti našich detí, ktoré na vysokej úrovni ukázali, čo všetko dokážu, či už to boli úžasné deti z prvého stupňa alebo nádherné a sympatické dievčatá z druhého stupňa so svojimi spolužiakmi - rapermi. Atmosféra bola nabitá energiou, temperamentom a šťastnými úsmevmi talentovaných detí.

Žiaci a žiačky oboch škôl zožali veľký potlesk, uznanie a obdiv bolo vidieť na tvárach nielen mnohých návštevníkov podujatia, ale aj samotných usporiadateľov, ktorí nás srdečne pozvali aj na budúcoročné vystúpenie, na ktoré sa už teraz tešíme. V závere našej pestrej tanečnej reprezentácie sa ušlo vreľého poďakovania a vyslovenia pochvaly aj pani učiteľkám, ktoré si tieto tanečné kreácie spolu s deťmi profesionálne nacvičili.

Trojhodinová cesta domov nám rýchlo ubiehala, pretože sme sa vracali síce veľmi unavení, ale plní elánu, zážitkov, smiechu a samozrejme hudby.

Tento deň sme si naozaj užili, ostal v nás pocit, na ktorý budeme ešte dlho spomínať. Snáď o rok opäť...

Ing. Mgr. Slávka Mlynár

Súťaž „Za krásami Slovenského krasu“

Už sa stalo tradíciou, že prvý júnový štvrtok patrí súťaži „Za krásami Slovenského krasu“.

Tento rok si zmerali sily žiaci po 14.-krát. Súťaže sa zúčastnilo sedem škôl z okresu Rožňava.

Súťažilo sa na piatich stanovištiach, kde mali žiaci za úlohu riešiť teoretické otázky z okruhov „Natura 2000“, neživá príroda, flóra a fauna Národného parku Slovenský kras. Prakticky spoznávali konáriky drevín, vyobrazenia bylín, živočíchov a ich stôp. Asi najviac sa zapotili pri rozlišovaní hornín a minerálov budujúcich Slovenský kras.

O to väčšia bola radosť pri vyhlasovaní výsledkov, kedy sme zistili, že sme porazili všetky zúčastnené školy a obsadili sme krásne 1. miesto.

RNDr. Jarmila Gaálová

NÁVŠTEVA V EURÓPSKOM HLAVNOM MESTE

Strasbourg je hlavné mesto Alsaska, ktoré sa nachádza vo východnej časti Francúzska na ľavom brehu Rýna.

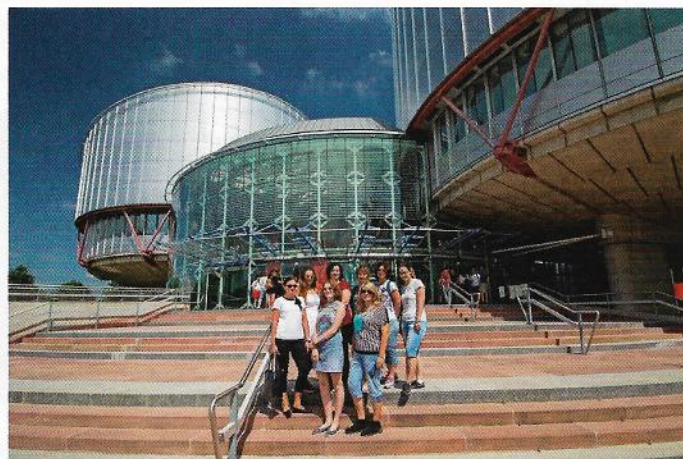
Je to mesto, ktoré sa raz do mesiaca stane na tri a pol dňa rušnou tepnou Európy. Je to obdobie, kedy tu zasadá Európsky parlament. Europoslanci, personál a turisti naplnia celé mesto. Hotely sú obsadené, reštaurácie preplnené a ceny vŕaj stúpajú na trojnásobok oproti bežnému životu. Napriek tomu, byť súčasťou spomínaného ruchu a pulzovania je nezabudnuteľný zážitok. Mesto ponúka návštevníkom dlhé prechádzky

prekrásnym prostredím, dobré jedlo a pozoruhodné historické pamiatky. Naším prvotným cieľom však bolo vstúpiť na niekoľko dní do života hlavných európskych inštitúcií.

Vďaka pozvaniu pána poslanca Vladimíra Maňku a Detskej organizácie Fénix o.z., sme mali možnosť navštíviť Európsky parlament, zažiť atmosféru priamo v rokovacej sále, kde práve rečnil prezident Kolumbie. Na besede s pánom poslancom sme dostali odpovede na aktuálne otázky súvisiace s jeho prácou v tejto inštitúcii. Získali sme prehľad o činnosti výborov, o plenárnych zasadnutiach, ako aj o zložení poslancov z jednotlivých členských štátov.

Na druhý deň sme navštívili Európsky súdny dvor pre ľudské práva, ktorý bol ustanovený v roku 1959, pre prejednávanie porušení Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dozvedeli sme sa, že tento súd skúma prijateľnosť a podstatu sťažností, ktoré sú mu zaslané.

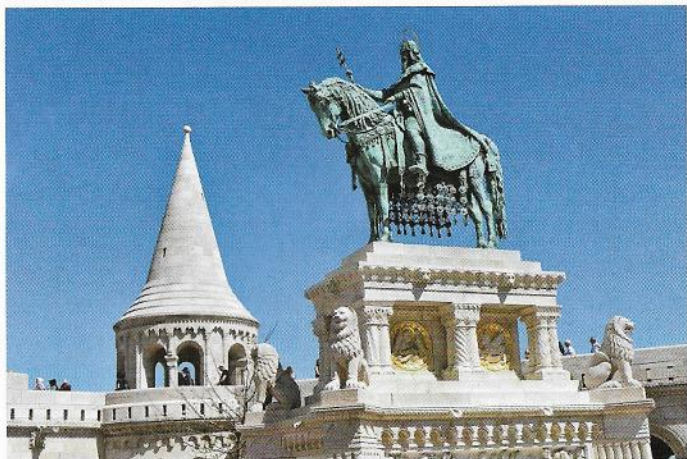
Vo voľnom čase, počas návštev najznámejších kultúrnych pamiatok, prechádzok po uličkách dýchajúcich históriou, ako aj pri oddychu v malých kaviarničkách sme sa snažili vstrebať čo najviac z atmosféry tohto nezabudnuteľného mesta. Počas plavby po rieke Ill sa nám naskytol malebný pohľad na historické centrum „La petite France“ s nádhernou architektúrou, ako aj na moderné európske inštitúcie.

Návšteva Strasbourgu určite patrí k nevšedným zážitkom. Človek tu môže zažiť pocit hrdosti na to, že je súčasťou celku, ktorému sa hovorí Európska únia.

RNDr. Jarmila Gaálová

Nočná plavba po Dunaji bola čarokrásna ...

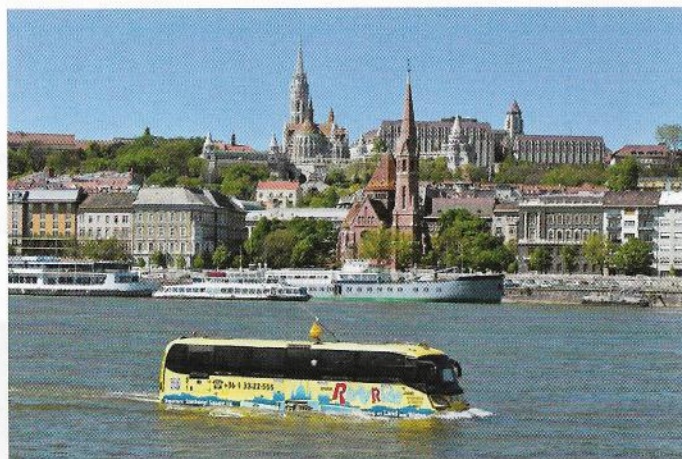
Po troch rokoch sa nám opäť podarilo usporiadať poznávací zájazd. Tentokrát cieľom návštevy bola Budapešť. Nevšedné horúce aprílové počasie nám doprialo aj nádherné zážitky historických pamiatok veľkomesta na Dunaji. Sprievodca nás

privítal na Námestí hrdinov, kde nám postupne predstavil všetkých významných panovníkov Uhorska. Kráľ Štefan dominoval aj oltáru Baziliky sv. Štefana úchvatnou kupolou i atmosférou kostola. Počas autobusovej prehliadky sme krútili striedavo hlavami nad historickými skvostmi centra mesta. Poprechádzali sme sa rušnými ulicami, pokochali jedinečnou synagógou, obdivovali zaujímavú zábavnú štvrť mladých, ale aj veľké koleso, z ktorej je vynikajúci výhľad na panorámu mesta. Najžiarivejším zážitkom bola nepochybne večerná plavba po Dunaji. Počas plavby sa postupne rozsviecovali dominanty mesta, Budín i Pešť žiarili a poskytovali fotografom krásne scenérie.

Na druhý deň nás víťala jedna z najväčších a najkrajších stavieb našich susedov - Parlament. Hodinová prehliadka, kráľovské klenoty, kupola i zasadacia sieň, ale aj nová moderná prístavba zanechala veľký dojem na návštevníkov. Rovnako aj súsošia i jazdecké sochy v okolí, napr. Júliusa Andrássyho pred

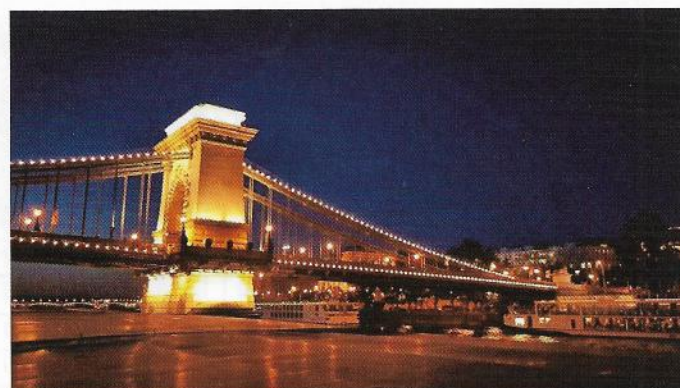

maďarským parlamentom, zaznamenali naše fotoaparáty i mobily. Poprechádzali sme sa po nábreží Dunaja a aj nám zvieralo srdce pri pohľade na súsošie topánok, ktoré symbolizujú zverstvá druhej svetovej vojny. Autobusom sme sa presunuli na hradnú štvrť, kde sme si prezreli Rybársku baštu i zrekonštruovaný kostol kráľa Mateja. Po výbornej káve a zmrzline sme sa presunuli k

prezidentskému palácu a od Národnej galérie sledovali ruch i panorámu veľkomesta. Nielen pre biológov, ale aj ostatných kolegov bola jedinečná návšteva Ocenária so žralokmi i rajami nad hlavami. Množstvo morských živočíchov len tak bežne nevidieť...

Toľko sa zmestilo do nášho programu. Možno trochu unavení, ale s množstvom zážitkov sme sa vracali domov v nočných hodinách. Ďakujeme - köszönjük Budapest! (mik)

Výzva bývalým učiteľom i žiakom školy

Základná škola s VJS v Krásnohorskom Podhradí oslávi začiatkom októbra 50. výročie svojej existencie. K dôstojným oslavám chceme prispieť aj zaujímavou výstavou. Preto prosíme všetkých ľudí dobrej vôle, ktorí majú k dispozícii fotodokumenty (prípadne videá) viažuce sa ku škole, aby nám ich zaslali buď osobne, alebo na e-mail školy zskrh.podhradie@gmail.com.

Budeme radi, ak nám dáte súhlas so zverejnením v rámci výstavy. Ďakujeme za Vašu pomoc a zároveň Vás pozývame na výstavu o živote 50. ročnej ZŠky.

Vedenie školy

Deň detí v podaní futbalistov spod hradu

Po vydarenom minulom ročníku, si aj tento rok, pripravili futbalisti z futbalového klubu Krásnohorské Podhradie bohatý program nie len pre deti, ale aj dospelých. Druhý júnový deň zaplnili futbalový areál deti, pre ktoré boli pripravené zaujímavé súťaže a aktivity.

Stanovišťa, ako streľba na bránu, skákanie vo vreci, slalom s pingpongovou loptičkou, chytanie rybičiek či lovenie medvedíkov deti poznali už z minulého roka. Tradične najpopulárnejšou zastávkou bolo maľovanie na tvár. Novinkou oproti minulému roku bola streľba zo vzduchovky, jazda na kosačke či „rýchlokurz“ prvej pomoci, kde si deti mohli vyskúšať resuscitáciu. K dispozícii bolo aj hasičské auto, kde si mohli pozrieť hasičskú výbavu. Napriek tomu, že počasie programu neprialo, na ihrisku vládla dobrá atmosféra a bavili sa nielen deti ale, aj dospelí.

A aká by to bola oslava dňa detí bez palaciniiek? Tety ich napiekli viac ako 300! No neostala ani jedna. Už teraz sa tešíme na budúci rok.

Veronika Vávrová

Futbal

Sezóna 2017/18 sa skončila. Je čas bilancovať, hodnotiť a plánovať budúcnosť.

V spomínanej sezóne naše farby hájilo až 5 mužstiev. "A" mužstvo obsadilo v IV. lige JUH celkové 9. miesto so ziskom 42 bodov, čo je najlepšie umiestnenie v histórii futbalu v Krásnohorskom Podhradí. 3. ligový dorast sa umiestnil v krajskej 3. lige KG na krásnom 3. mieste. V okresných súťažiach nás reprezentovalo B mužstvo dorastu v IV. lige a mužstvo starších žiakov v 3. lige. Obsadili 4. resp. 6. miesto. Tieto súťaže však obsadením ani kvalitnou nenapĺňajú svoj hlavný cieľ, ktorým je výchova hráčov na dopĺňanie do vyšších ligových súťaží dospelých. B mužstvo dospelých obsadilo v VII. lige 7. miesto.

Celkovo môžeme hodnotiť sezónu ako úspešnú, aj keď postupom času je čím ďalej, tým ťažšie nájsť ľudí ochotných spolupracovať, pomáhať napredovaniu futbalu v našej obci. Aj preto patrí vďaka vďaka každému, kto i len malou mierou dopomohol k úspešnej sezóne. O budúcnosti sa zatiaľ nevyjadrujeme, pretože tá môže byť ovplyvnená rôznymi faktormi. (Ladislav Jobbád)

4. liga dorast

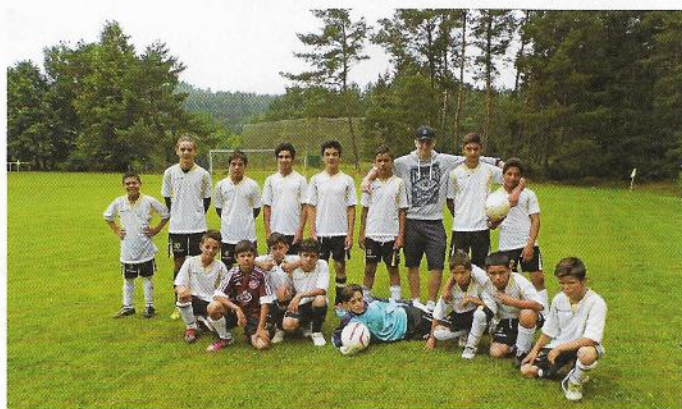
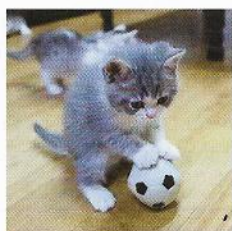
	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	TJ Baník Rožňavské Bystré	10	7	2	1	34:10	23
2	TJ Tatran Betliar	10	5	2	3	32:23	17
3	FK Plešivec	10	5	0	5	39:30	15
4	FK Krásnohorské Podhradie B	10	4	2	4	19:24	14
5	MFK Dobšiná	10	2	2	6	16:38	8
6	TJ Jednota Krásnohorská Dlhá Lúka	10	2	2	6	25:40	8

3. liga žiaci

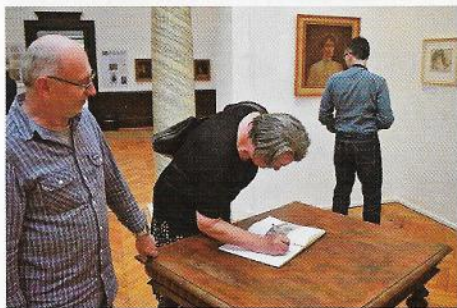
	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	TJ Papieren Slavošovce	11	9	0	2	73:9	27
2	MFK Rožňava B	12	8	1	3	68:38	25
3	ŠK Polom Gemerská Poloma B	11	8	0	3	49:22	24
4	MFK Dobšiná	12	6	1	5	48:44	19
5	FK Plešivec	12	5	1	6	33:33	16
6	FK Krásnohorské Podhradie	12	3	1	8	35:61	10
7	FK Baník Dmava	12	0	0	12	23:122	0

7. liga dospelí

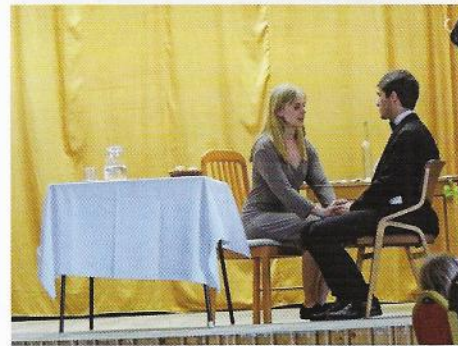
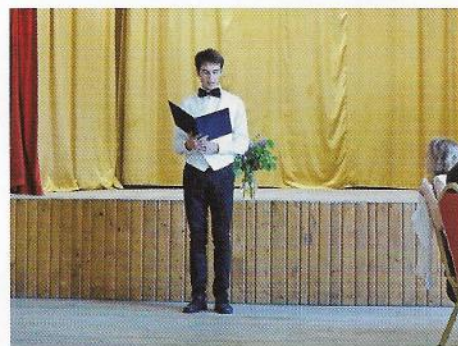
	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	MFK Dobšiná B	16	12	2	2	80:26	38
2	FK Plešivec	16	12	1	3	65:22	37
3	TJ Baník Rakovnica	16	8	4	4	58:27	28
4	ŠK Polom Gemerská Poloma	16	8	3	5	48:28	27
5	TJ FO Vlachovo	14	7	2	5	42:31	23
6	Futbalový klub FK Mladost'	15	6	4	5	56:32	22
7	FK Krásnohorské Podhradie B	15	3	0	12	53:62	9
8	TJ Družba Čoltovo	16	3	0	13	22:94	9
9	TJ Mladost' Brzotín	16	2	2	12	29:130	8
10	TJ Mladost' Jovice(odstúpené)	0	0	0	0	0:0	0
11	FK Apex Kružná B(odstúpené)	0	0	0	0	0:0	0
12	TJ Sokol Pača(odstúpené)	0	0	0	0	17:18	0

Maliar Lučenca - Losonc festője

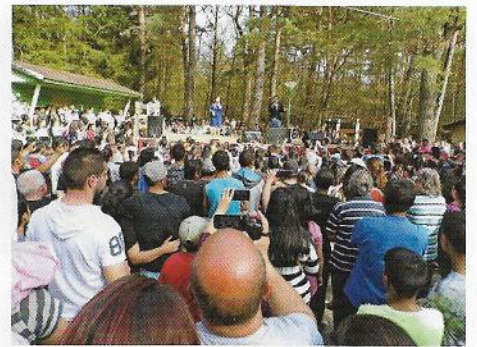

„Pytačky“ v deň matiek - “Leánykérés” anyák napján

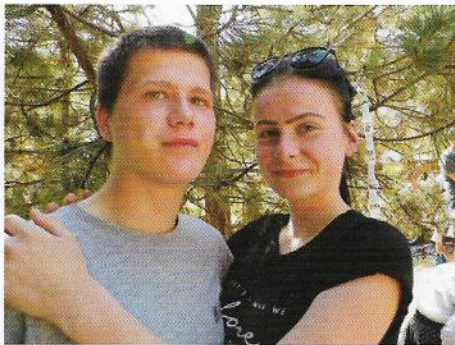

Bódi Guszti & Margó

Majáles - Majális

Majáles - Majális

Váraljai Hírmondó

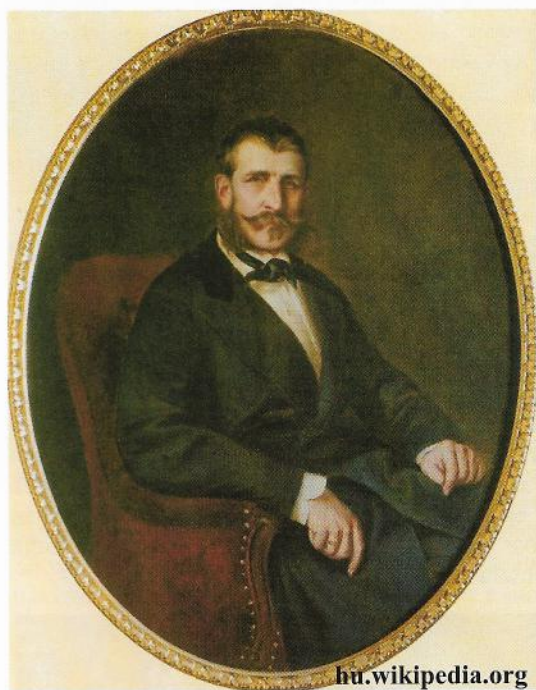

XIII. évfolyam
2. szám
2018. július

Kiadja a Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal

NON VIDERI SED ESSE!

Andrássy Dénes és Franciska (2. rész) - A halhatatlan szerelem legendája

hu.wikipedia.org

később apja. Így mint elsőszülött fiú mégis Dénes örökölte a hatalmas vagyont.

Azonban Dénes a hirtelen örökölt vagyon ellenére sem tért vissza szülőföldjére. A családi vállalkozásokat nem gyarapította, nem kötött üzleteket, nem vett részt a magyar országgyűlés ülésein (a tagságot apja után örökölte). Ezért az Andrássyak monoki birtokait intézők irányították. A Münchenben, Bécsben, Firenzében, vagy Prágában töltött évek alatt Dénes érdeklődése egyre inkább a művészetek felé irányult.

Szeretett Franciskájával szüntelenül utazgatott. Ennek tanúbizonyságai azok az emléktárgyak, melyek a

krasznahorkai várban található Franciska Múzeumban láthatók. Fennmaradt Franciska naplója is, melybe a pisai, speziai, zürichi, brüsszeli, brémai, hamburgi kiadásait jegyezte fel.

Számunkra különösen egyik útjuk érdekes, amely során Franciska először és egyben utoljára látogatott el férje szülőföldjére, és azokra a helyekre, ahol később évtizedeken keresztül árvák, özvegyek, szegények áldották nevét... 1879-ben Krasznahorka várát egy titokzatos pár

hu.wikipedia.org

A pár elkövetkezendő évei egy romantikus regénybe illenek. Dénes apja akaratával ellenszegülve 1866. április 6-án Pisában házasságot kötött a szeretett Franciskával. Franciska polgári származása miatt Dénes vélhetően konfliktusba került apjával. Így szembesült annak a kockázatával, hogy a társadalom elítéli őt és családját is. Dénes ezzel azonban nem törődött.

A későbbi események mégis úgy alakultak, hogy Dénes az európai nemesség elitjének tagja lett, és feleségével az ideális iparmágnás és a nagylelkűség élő példaképeivé váltak. A rangon aluli házasság azzal a következménnyel járt, hogy apja 1867-ben kitagadta Dénest az atyai örökségből, mely így öccsére, Andrássy Györgyre (1846-1871) szállt.

A külföldön élő Dénes azonban nem maradt jövedelem nélkül: a somosi birtok és a három kassai bérlet biztosította megélhetésüket. A helyzet nem egészen hat év múltán megváltozott. 1871-ben meghalt Dénes öccse, majd egy évvel

látogatta meg, akiknek aláírása ma is jól olvasható a vár vendégekönyvében: Marengo gróf és grófnő.

A pár, mely a rozsnyói Fekete Sas hotelben szállt meg, felkeltette az emberek figyelmét, amikor a meghatódott gróf az őseiről beszélt a feleségének. Azokról az ősekről, akik az arcképekről szigorú tekintettel figyelték a kiátkozott gróf és nemkívánatos feleségének minden egyes lépését. Az egyik őr felfigyelt az ismeretlen olasz gróf igen hozzáértő beszámolójára, akiben aztán felismerte az uraságot, Dénes gróft.

A mai napig fennmaradt az a lila ruha, melyet Franciska aznap viselt. Gömörben volt alkalma megismerkedni az uradalom alkalmazottainak életkörülményeivel. A 20. század első feléből fennmaradt irások szerint ez a látogatás alapozta meg a grófi pár későbbi jótékonykodását. Az elkövetkezendő években több millió akkori koronát szántak jótékony célokra, melynek értéke összehasonlíthatatlanul nagyobb volt a száz évvel későbbi korona értékénél. (Barczy Gyula)

hu.wikipedia.org

LOSONC FESTŐJE - Gyurkovits Ferenc (1876 - 1968)

2018. április 25-én egy újabb kiállítás nyitotta meg kapuit az Andrássy Képtárban néhány hónapig Gyurkovits Ferenc, a losonci festőművész festményeinek ad otthont. A kiállítást Pavol Lackanič, a Rozsnyói Bányászati Múzeum igazgatója nyitotta meg, majd Német Bozó Andrea, a losonci Nógrádi Múzeum és Galéria művészettörténésze, a kiállítás kurátora ismertette a művész életét és munkásságát. Az eseményt a Rozsnyói Művészeti Alapiskola pedagógusai tették még színesebbé.

A kiállítás szeptember 30-ig tekinthető meg minden héten szerdától vasárnapig 13,00 és 17,00 óra között.

Belépő 1,00 €/0,50 €.

Néhány mondat Német Bozó Andrea előadásából:

Gyurkovits Ferencet joggal nevezhetjük Losonc, ill. Nógrád festőjének, hiszen élete és munkássága elválaszthatatlanul kötődik e városhoz és vidékéhez. A losonciak, akik csak „Gyurkó bácsi”-nak szólították, kedves, barátságos embernek ismerték őt.

Gyurkovits 1876. március 28-án Budapesten született egy mészáros fiaként. Gyerekkoráról és fiatalkoráról csak nagyon keveset tudunk. Apja azt szerette volna, ha fia az ő mesterségét viszi tovább. Végül öccse választotta a mészáros szakmát, így ő a művészet felé fordulhatott.

Gyurkovits nem csak művész volt, hanem pedagógus és Losonc közéleti személyisége is. Megfestette a városi méltóságok és polgárok arcképeit, és már 1913-ban Losoncon létrehozott egy magán festőiskolát. Részt vett a nagy budapesti kiállításokon és aktív részese volt az akkori magyarországi művészeti életnek. Az első világháború befejezését követően, mint az újonnan létrejött Csehszlovák Köztársaság polgára a megélhetés új formáit volt kénytelen keresni. A Szlovén Köztársaság Képzőművészek Egyesületének tagja lett, amely Flaché Gyula

vezetésével arra törekedett, hogy egyesítse a szlovákiai művészeket nemzetiségi hovatartozásukra való tekintet nélkül.

1958-ban Gyurkovits tagja lett a Szlovákiai Képzőművészek Szövetségének. Annak ellenére, hogy életének utolsó évtizedében látása jelentősen megromlott, az ecsetet nem tette le. 1968. január 2-án 92 évesen Losoncon halt meg. Itt is temették el.

A kiállítás Gyurkovits alkotói munkásságát hivatott bemutatni olajfestmények, rajzok, vázlatok segítségével. Művészete tematikusan a hagyományos műfajok köré csoportosul: zsánerképek, veduták (városképek), tájképek, portrék, csendéletek. Jelentős csoportot képeznek a régi losonci piacok és vásárok forgatagát megőrző zsánerképei. Művészete a müncheni akadémizmusból indult ki, a sötétebb színtónusok és lazúros ecsetkezelés elsősorban a megrendelésre készített, közéleti személyek portréira jellemző. Képeinek nagy része viszont tájképek, városképek, zsánerképek, de családtagjainak, ismerőseinek arcképei is lazább ecsetkezelésről tanúskodnak, itt már a plain-air és impresszionista festészeti szemlélet dominál, széles, pasztózus ecsetkezelés és ragyogó színek jellemzik. Kézzel festett ez a festészeti stílus jellemezte egész életét. Gyurkovits élete során számos önarcképet is készített, melyeken nemegyszer humorral vizsgálta önmagát személyiségét. Az egyik ilyen nagyméretű, bár befejezetlenül maradt önarcképén („Nevetés”) a festő nevető arca sokszorososan jelenik meg, egy pillanatba sűrítve a nevetés folyamatát. Éppen humorának és víg kedélyének is köszönheti, hogy sikerült felülemelkednie az élete folyamán átélt tragédiákon. A kiállításon látható annak a történelmi témájú, bár befejezetlenül maradt nagyméretű festményének az olajvázlata is, amely Losonc történetének legtragikusabb epizódjához, a magyar szabadságharc idején (1849) a város oroszok általi felégetéséhez kapcsolódik („Halottak kihantolása”).

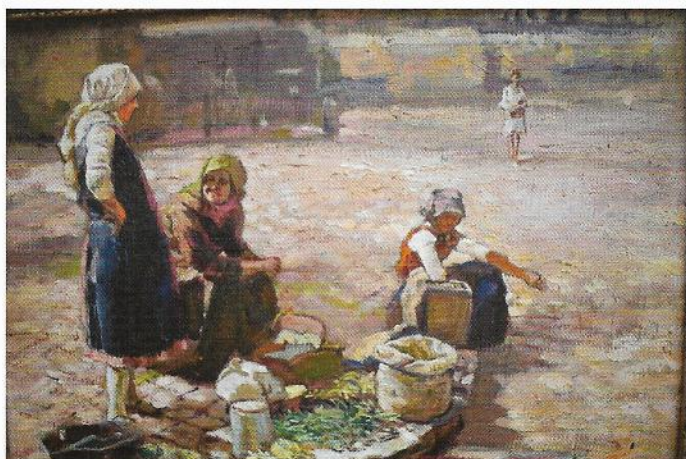

A kiállítást panelek egészítik ki, melyeken a művészre utaló fényképek és iratok láthatóak, így betekintést nyerhetünk a művész és családja életébe, valamint egyéb más információkat is nyújtanak az érdeklődő számára.

A losonci Nógrádi Múzeum és Galéria gyűjteményéből kölcsönzött válogatást kiegészíti a rozsnyói Bányászati Múzeum gyűjteményét képező Gyurkovits-kollekció darabjai, amelyeket először tekinthet meg a nagyközönség.

Németh Bozó Andrea

Művészettörténész, Nógrádi Múzeum és Galéria Losonc

“Leánykérés” anyák napján

Május első vasárnapján a Csemadok Krasznahorkaváraljai Alapszervezete is ünnepi műsorral köszöntötte az édesanyákat, nagymamákat. A községbe látogatott a közelmúltban újjáalakult kassai Pinceszínpad, így a versek és dalok mellett rendhagyó módon egy színdarabot is láthatott a közönség.

A szokatlanul meleg májusi vasárnap délután a Csemadok helyi alapszervezetének elnöke, Prékop Mária ünnepi beszédével nyitotta meg az eseményt a krasznahorkaváraljai kultúrházban. A műsorban Kmotrik Fanni, Vasík János László, valamint a helyi magyar alapiskola két tanulója, Zubatá Lenke és Gulykás Krisztina szavalt, és anyák napi műsorával fellépett a vegyeskar is. A rendezvényen szép szokás szerint köszöntötték a Csemadok jubiláló tagjait, és valamennyi jelenlévő édesanyát, nagymamát is

virággal ajándékoztak meg.

A kassai Csemadok mellett működő Pinceszínpad Anton Pavlovics Csehov: Leánykérés című egyfelvonásos vígjátékával érkezett Krasznahorkaváraljára. A darab szereplői: Horňák Lili, Novella László és Vasík János László. A darab rendezője és egyben a színtársulat alapítója id. Havasi Péter újságíró.

rozsnovidek.sk/ivi

Az égiek is megsiratták

1920. június 4! Ezt a dátumot minden magyar ember ismeri. Ezen a napon írták alá azt a bizonyos békeszerződést a versailles-i kastélykert Nagy Trianon palotájában. Ezzel Magyarország területe egyharmadára, 282 ezer km²-ről 93 ezer km²-re, lakosainak száma pedig 18,2 millióról 7,9 millióra csökkent.

Még az égiek is megsiratták ezt a szomorú eseményt, mikor 2018. június 3-án Krasznahorkaváralján a millenniumi emlékműnél összegyűltünk, hogy megemlékezzünk a történelem e sötét foltjáról. Beborult az ég, és sűrű eső kopogtatta az esernyőket. Ilyen időben csak annyit tehattünk, hogy megkoszorúztuk az emlékművet és elénekeltük nemzeti imánkat. Onnan a Csemadok udvarba vonultunk, ahol - a már védelmet nyújtó tető alatt - rövid kultúrműsorral kedveskedtek a szervezők, a Csemadok helyi alapszervezetének vezetősége. (mol)

Život pod hradom - Váraljai Hírmondó

Vychádza štvrtročne / Megjelenik negyedévente - Vydáva Obecný úrad v Krásnohorském Podhradí /
 Kiadja a Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal, Hradná 156, 049 41, IČO 00 328 421, Telefón: +421 58 732 54 31
 Šéfredaktor/Főszerkesztő: Mgr. Ladislav Molnár - Redakcia/Szerkesztőség: Mgr. Ladislav Mikula
 Prekladateľ/Fordítás: Mgr. Ladislav Molnár, Mgr. Ladislav Mikula
 Foto: Mgr. Ladislav Mikula, Mgr. Ladislav Molnár, Tibor Baffi, FK Krásnohorské Podhradie, ZŠ s VJM, internet,
 Grafická úprava/Grafika: Mgr. Ladislav Molnár
 Tlač: ROVEN Rožňava s.r.o.
 E-mail: obec.krasnohorskepodhradie@stonline.sk
 ISSN 1338 - 0222, EV 3784/09

Felvonulás, majális, tábortűz

A Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal és a helyi önkormányzat mellett működő kulturális bizottság május 5-én szervezte meg az idei majális. Mint már annyiszor, a májusi ünnepség idén is a felvonulással vette kezdetét. Sajnos ez most egy kicsit szegényesebbre sikeredett, mint eddig, mivel csak motorosok és autók alkották a menetet. A már megszokott veterán autók is elmaradtak.

Az ünnepség a helyi kempingben folytatódott, ahol a hivatalos megnyitó után

- melyet Breznay Ivetta helyi képviselő és Baffy Lajos alpolgármester ejtett meg - az óvodások és iskolások színes műsorának tapsolhatott a viszonylag nagyszámú

közönség. Természetesen a műsorból nem maradhatott ki a helyi vegyeskar és a tehetséges fiatalokból álló HoryZone együttes sem. Ételben, italban hiány nem volt, amiről a helyi szervezetek gondoskodtak.

Sötétedés után fellángolt a kemping

közepén addig csendben várakozó tábortűz. Hatalmas lángnyelvei bevilágították az egész kemping területét. A felfelélénkítő szél belekapdosott a lángokba, de szerencsére a tűz nem lépett ki az emberek irányítása alól, és nem kezdett önálló életet élni. Erről a jelenlévő tűzoltók is gondoskodtak, akik vízsugárral locsolták a néha meg-meggyulladó fűvet.

Ezek után már nem maradt más, mint belefeledkezni a szórakozásba, zenébe, táncba, melyhez a talpalávalót a Duó Band szolgáltatta. (mol)

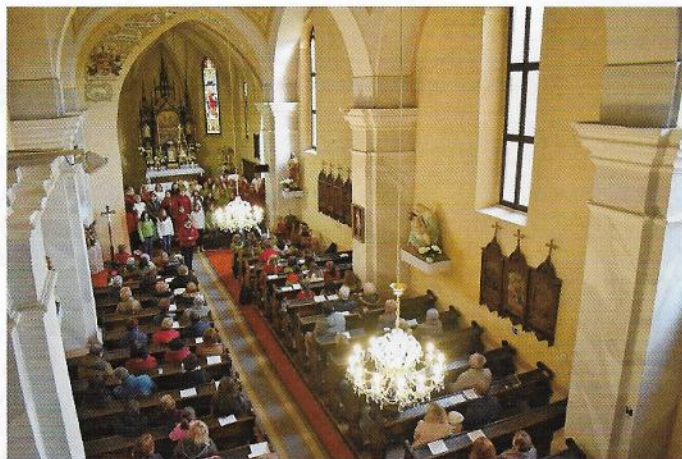

Tavaszi dalvarázs

2018. április 4-én a helyi római katolikus templomban felejthetetlen élményben volt részük a jelenlévőknek. A kassai Márai Sándor Alapiskola és Gimnázium énekkórusai dobogtatták meg a szíveket.

A Csengettyű Gyermekkórust 1969-ben alapította Homolya Éva tanárnő. A Csengettyű azóta megszakítás nélkül működik, mint Kassa város egyetlen magyar ajkú gyermekkórusa. Homolya Éva karnagy munkáját később a lánya, Kekeňák Szilvia segítette. Az Ifjúsági Vegyeskar 1989-ben alakult. Eredetileg csak lányokból állt, majd később fiúk is csatlakoztak hozzájuk. Az említett énekkarokat, valamint a harmadikat, a Leánykart jelenleg Ferencei Andrea, Kekeňák Szilvia és Velkey Mária vezeti. Szlovákián kívül felléptek Magyarországon, Németországban, Csehországban és Romániában is.

A krasznahorkaváraljai koncert részben azért került megrendezésre, hogy az énekkarok részt tudjanak venni az európai nemzetközi ifjúsági kórusfesztiválon, Belgiumban. Az iskola mindhárom kórusával készült erre a megmérettetésre: az Ifjúsági Vegyeskarral, a Leánykarral és a Csengettyű Gyermekkórossal.

Neerpeltben több mint 95 énekkar vett részt egész Európából. A megmérettetés után minden csoport izgatottan várta az eredményeket. Végül a Márai Sándor Alapiskola diákjai egy első és két második hellyel ékeskedhettek.

Mindhárom kórus keményen megdolgozott az elért sikerért, és a nemzetközi zsűrrel folytatott beszélgetések alapján hajójuk jó irányba evez. (Baffy Anna)

Tisztelt Olvasóink!

Mint már biztosan tudják, ez év május 25-én hatályba lépett az Európai Unió egységes adatvédelmi rendelete. Vagyis az érintett személy beleegyezése nélkül tilos bármilyen olyan személyes adat közlése, amely a természetes személlyel közvetlenül vagy közvetve kapcsolatba hozható, beazonosítható, valamint az adatból levonható az érintett személyre vonatkozó következtetés. Ez a rendelet természetesen miránk is vonatkozik. Ezért a Krasznahorkaváraljai Hírmondó Matrika című rovata megszűnik. Megértésüket köszönjük.

A szerkesztőség

Krasznahorkaváraljai zarándokok

a csíksomlyói pünkösdi búcsún és a Rákóczi Halom szertartáson

Csíksomlyó búcsújáról már a 15. század elejétől említést tesznek. A pünkösdi zarándoklatot 1567, vagyis a nagyerdei győztes csata óta tartják annak emlékére, hogy a csíki és gyergyói katolikuság elhárította szülőföldjétől az erőszakos hittérítés veszélyét.

Május 18-án egy 17 fős csoport indult el székelyföldre, hogy részt vegyenek a legnagyobb magyar zarándoklaton, a csíksomlyói pünkösdi búcsún. Pénteken korán hajnalban indultunk útnak autókkal. A megtett 820 km után késő délután érkezünk meg Csíkszentkirályra, ahol testvértelépülésünk polgármestere, Székely Ernő már várt bennünket.

Arégi hagyomány szerint a közelebbi, de sok esetben a távolabbi egyházközségekből érkező kereszthaljak is gyalog teszik meg az utat Csíksomlyóra.

Mi szombaton reggel csatlakoztunk a templomnál gyülekező csíkszentkirályi hívekhez. A pap megáldása után hét órakor elindult a kereszthalja. 15 km-t tettünk meg, míg felértünk a csíksomlyói nyeregbe. Azt mondják, hogy több százezer zarándok gyűlik össze ilyenkor, és minden évben egyre többen.

A 2018-as pünkösdi búcsú a fiatalok, az ifjúság búcsújának volt meghirdetve. Az ünnepi misét a lengyel Marian Adam Waligóra pálos szerzetes celebrálta. Megjegyezte, hogy mennyire nehéz a mai ifjúságnak, nagy a felelősség a gyerekek iránt, hiszen a gyermek a családban szocializálódik, ott tanul meg kapcsolatot teremteni és lesi el, hogyan szeretik egymást a szülők.

Sokan azért járnak a csíksomlyói búcsúra, mert akkora szeretet és béke jelenik meg a Mária lábánál, amit csak ott lehet megérezni. Az ünnepi szentmisét követően a „Rákóczi Halom” megáldásán vettünk részt.

A Kárpát-medence több vidékéről érkeznek a csíksomlyói Fodor ház udvarára - Délvidék, Kárpátalja, Felvidék, Örségek, Erdélyiek, anyaországiak, szórványban élő magyarok a nagyvilágból -, hogy hozzanak egy maroknyi földet a vidékükről, és a halomba öntsék, amelyben egy fenyőfát fognak elültetni. Mi a várdombról vittünk földet.

Ahogy megérkeztünk a helyszínre kezünkben a várat ábrázoló transzparencssel, Nagy Csaba tárogatóművész a Krasznahorka büszke vára című nótát kezdte játszani, és megkértek bennünket, hogy énekkel kísérjük. Ilyenkor döbben rá az ember, hogy Krasznahorkának milyen dicsőséges múltja van. A Rákóczi Halmot Marian Adam Waligóra lengyel pálos szerzetes, a csíksomlyói búcsú szónoka áldotta meg.

A szertartás után estére visszaérkeztünk a szállásainkra megpihenni, és másnap, vasárnap útnak indultunk hazafelé. (Baffy Lajos)

MULATOS ROMAILE 2018 - Királyhelmeceen

A Krasznahorkaváralja-i Szlovák Tanítási Nyelvű Alapiskola jóvoltából mi is részt vettünk 2018. június 9-én Királyhelmeceen a MULATOS ROMAILE

fesztiválon a Bodrogi és Ung-vidéki Közművelődési Intézet, valamint a Kassa Megyei Önkormányzat Kulturális Intézménye által szervezett Nemzetközi, valamint kerületi roma kultúra fesztiválján. Már az indulás előtt nagy lázban égtünk, egyrészt az utazás, másrészt a szereplés miatt. A hosszú és fárasztó út ellenére nagy élményben volt részünk. Megér-

kezésünket a szervezők örömmel fogadták. A megvendégelés után az első műsor-blokkban először mi mutathattuk meg tudásunkat. Táncaink színvonalas előadásával elnyertük a közönség tetszését, amit nagy tapssal jutalmaztak. A műsor

második blokkjában a meghívónk, a szlovák iskola tanulói léptek fel. Ők is fergeteges táncokkal mutatkoztak be. Műsorukat szintén nagy tapssal jutalmazták a jelenlévők. A fesztivál műsorát

helyi és nemzetközi roma zenekarok előadása tette még színesebbé. Szerintünk büszkék lehetünk kultúránkra, iskolánkra, tanítóinkra. Köszönjük a meghívást.

(a magyar iskola tanulói)

„A Szlovák Karszt szépségei“ verseny

Már szokássá vált, hogy június első csütörtökén a Szlovák Karsztról mérik össze tudásukat a tanulók. Idén ez már 14. alkalommal történt meg. A versenyben a rozsnyói járás hét iskolája vett részt.

A verseny öt állomáson zajlott, ahol a tanulók a következő témakörökben keresték a helyes válaszokat: „Natura 2000”, a Szlovák Karszt Nemzeti Park élettelen természete, növényvilága és állatvilága. Képekről fel kellett ismerniük fákat és cserjéket, gyógynövényeket, állatokat és lábnyomaikat. A legtöbb gondot talán a Szlovák Karsztot alkotó kőzetek és ásványok jelentették.

Az eredmények kihirdetése után ujjongtunk örömmel, hiszen minden iskolát magunk mögé utasítva az első helyen végeztünk!

RNDr. Jarmila Gaálová

Kirándulás Európa fővárosába

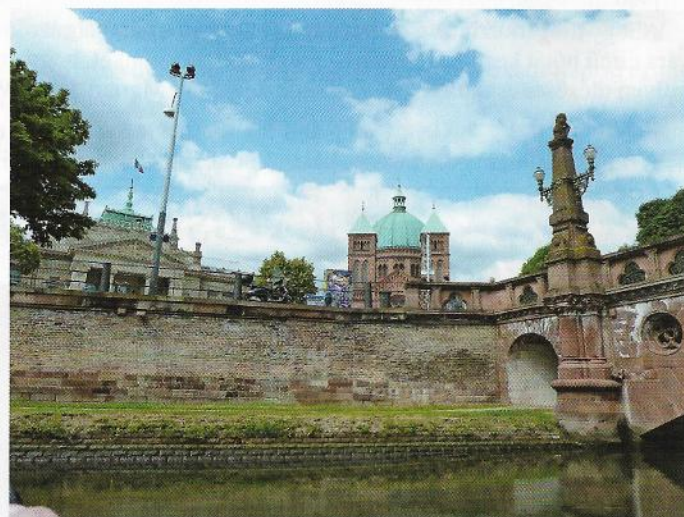
Strasbourg Franciaország keleti részén, a Rajna bal partján található. Az elzászi régió fővárosa.

Város, mely havonta egyszer három és fél napra Európa szívévé válik. Ebben az időszakban itt ülésezik az Európai Parlament. Az európai parlamenti képviselők, a személyzet és a turisták megtöltik az egész várost. A hotelok megtelnek, a vendéglők túlzsúfoltak, az árak állítólag ilyenkor a háromszorosai a mindennapi áraknak. Mindezek ellenére ennek a mozgalmas életnek a részesévé válni egy életre szóló élmény. Gyönyörű környezetben sétálhatunk, a fenséges ételek és a figyelemreméltó történelmi műemlékek mind megragadják az embert. Elsődleges

célunk viszont az volt, hogy néhány napra betekintést nyerjünk Európa legfőbb intézményeinek életébe.

Vladimír Maňko képviselő és a Fénix gyermekszervezet meghívásának köszönhetően lehetőségünk volt belépni az Európai Parlament épületébe, megízlelhetjük a tárgyalóterem hangulatát, ahol éppen a kolumbiai elnök beszédét hallgathattuk. A képviselő úrral folytatott beszélgetésünk alatt információkat szerezhettünk az itt végzett munkájáról. Átfogó áttekintést kaptunk a bizottságok munkájáról, a nagygyűlések hangulatáról. Megtudtuk azt is, hogy az egyes tagországoknak hány képviselője van.

Másnap meglátogattuk az Emberi Jogok Európai Bíróságát, melyet 1959-ben alapítottak. Ez valójában az „Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről”, vagy röviden az Emberi Jogok Európai Egyezménye betartásának felügyeletére létrehozott bíróság. Azt is megtudtuk, hogy ez a bíróság hivatott megvizsgálni a benyújtott panaszok elfogadhatóságát és mibenlétét.

Szabadidőnkben, a kulturális emlékek megtekintésekor, a történelmi utcácskákon sétálva, vagy a kis kávéházakban a kávé kortyolgatva igyekeztünk minél többet magunkba szívni ebből a történelmi városból. Az Ill folyón hajózva megcsodálhattunk a „La petite France” történelmi városközpont gyönyörű épületeit, de a modern európai intézmények épületeit is.

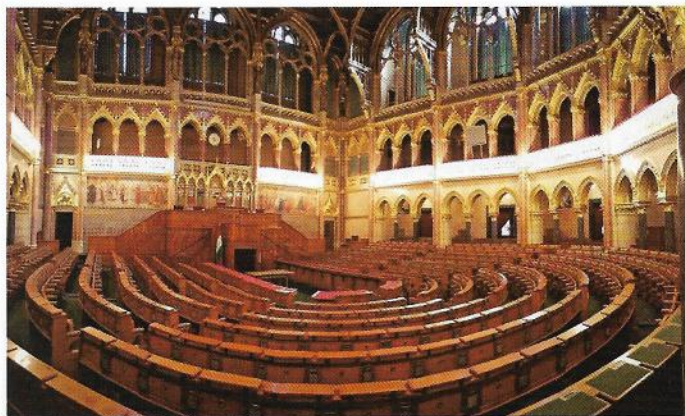
Strasbourgot látni nem mindennapi esemény. Az ember itt érzi igazán, milyen nagyszerű dolog egy olyan egység részének lenni, mint az Európai Unió. (RNDr. Jarmila Gaálová)

Éjszakai hajózás a Dunán

Három év után újra sikerült egy ismeretterjesztő kirándulást szerveznünk. Ezúttal Budapestet vettük célba. A különösen forró áprilisi időjárás megfelelő lehetőséget adott arra, hogy a Duna vizéről csodálhassuk meg a nagyvárost. Idegenvezetőnk a Hősök Terén várt bennünket, ahol Magyarország legjelentősebb uralkodóinak szobrai láthatóak, akikről szolt is néhány mondatot. A Szent István Bazilika lenyűgöző kupolája alatt igazi templomi hangulat uralkodott. Az autóbuszban ide-oda kapkodtunk a fejünket, mikor áthajtottunk a városközpont

történelmi nevezetességei között. Forgalmas utcákon robogtunk át, elhaladtunk egy gyönyörű zsinagóga mellett, megcsodáltuk a fiatalok érdekes és szórakoztató városnegyedét, az óriáskerékből kiváló látvány tárult a szemünk elé. A legnagyobb élményt vitathatatlanul a dunai hajókázás jelentette. Fokozatosan kivilágították a város nevezetességeit, Buda és Pest ragyogtak, pompás alkalmat adva a fényképezés szerelmeseinek.

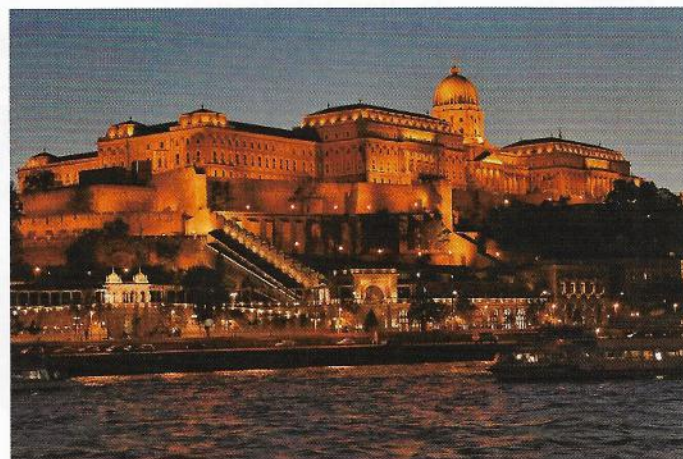
Másnap utunk déli szomszédunk egyik legnagyobb és legszebb épületéhez vezetett - a parlamenthez. Az itt töltött egy óra felejthetetlen nyomott hagyott bennünk, hiszen

megcsodálhattunk a királyi ékszereket, a gyönyörű kupolát, az üléstermeket, de az új és modern mellékszárnyak is említést érdemelnek. Nem állhattuk meg, hogy ne készítsünk felvételeket a környéken látható lovas szobrokról, mint pl. a parlament előtt álló Andrássy Gyula lovas szobra. A Dunaparton sétálva összeszorult a szívünk, mikor a második világháború könyörtelenségeit szimbolizáló cipők mellett haladtunk el. További utunk a várnegyedbe vezetett, ahol

megtekintettük a Halászbástyát és a felújított Mátyás-templomot. A finom kávé és fagyalt után az elnöki palotát vettük célba, majd a Magyar Nemzeti Galériától figyeltük a nagyvárosi forgalmat. Nem csak a biológusokat ragadta meg, de mindannyiunk számára élményt jelentett az Tropicarium-Ócenárium, ahol többek között cápák és rájak úszkáltak a fejünk fölött. Ennyi tengeri élőlény akárhol nem látható.

Ennyi fért bele. Egy kicsit talán fáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagodva tértünk haza az éjszakai órákban. Köszönjük Budapest! (mik)

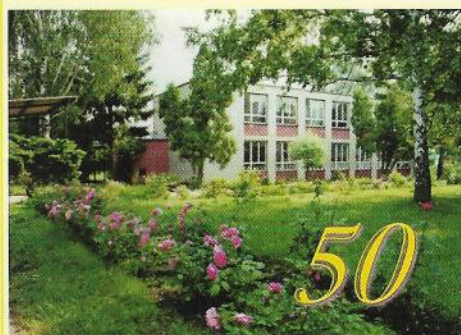

Felhívás iskolánk volt tanítói és diákjai felé!

A Krasznahorkaváraljai Szlovák Tanítási Nyelvű Alapiskola októberben ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. Ezt az évfordulót egy kiállítással szeretnénk érdekesebbé tenni. Ezért arra kérünk minden jóakarátú embert, ha vannak az iskolával kapcsolatos fényképei (esetleg videó), biztossítsák rendelkezésünkre szemmélyesen vagy küldjék el az iskola e-mail címére: zskrh.podhradie@gmail.com.

Örömmre szolgálna, ha megengednék a felvételek kiállítását. Köszönjük segítségüket és egyben meghívjuk Önöket az alapiskola fennállásának 50. évfordulója alkalmából rendezett kiállításra.

Az iskola vezetősége

Gyereknapi a futballisták szervezésében

A tavalyi év sikere után a Krasznahorkaváraljai Futballklub idén is gazdag programmal várta nem csak a gyerekeket, hanem minden érdeklődőt. Június második napján a futballpálya megtelt versenyezni akaró gyerekekkel.

Néhány állomás már ismert volt tavalyról: kapura lövés, zsákban ugrálás, szlalomozás pingponglabdával, halászat, medveadás. Mint mindig, idén is az arcfestésnek volt a legnagyobb sikere. A gyerekek új állomásokkal is találkozhattak: lövés légpuskából, kaszálógépen utazás, elsősegély-nyújtási gyorstanfolyam, ahol a gyerekek kipróbálhatták az újraélesztést. A kíváncsiak megnézheték a tűzoltóautó felszerelését is. Annak ellenére, hogy az időjárás nem kedvezett - hatalmas vihar kerekedett -, a futballpályán nagyon jó volt a hangulat, gyerekek, felnőttek, mind egyaránt nagyon jól szórakozott.

Elmúlhat egy gyereknapi palacsinta nélkül? Hát nem! A szakácsnők több mint 300 darabot sütöttek, amely mind el is kelt. Már most alig várjuk a jövő évet.

Veronika Vávrová

Futball

Befejeződött a 2017/2018-as idény. Itt az idő, hogy mérlegeljünk, értékeljünk és eltervezzük a jövőt.

Ebben a szezonban öt csapatunk küzdött a zöld gyepen. „A” csapatunk a IV. liga déli csoportjában a 9. helyen zárt, ami Krasznahorkaváralja futballtörténetének legjobb eredménye. Ifiseink a III. liga Kassai-Gömöri csoportjában a nagyon szép harmadik helyen végeztek. A járási bajnokságban két csapatunk is indult: az ifi „B” a IV. ligában, a serdülők a III. ligában. A 4. ill. a 6. helyet szerezték meg. Ezek a bajnokságok azonban nem teljesítik legfőbb küldetésüket - felkészíteni a játékosokat a felnőtt bajnokságokban való részvételhez. Felnőtt „B” csapatunk a VII. ligában a 7. lett.

Összességében az idényt sikeresnek nevezhetjük, annak ellenére, hogy egyre nehezebb segítőkész embereket találni, akik előbbre vinnék községünkben a futballt. Éppen ezért egy hatalmas zsák köszönet mindazoknak, akik a legkisebb mértékben is hozzájárultak a sikerekhez. A jövőről jelenleg még nem nyilatkozunk, mivel azt még több tényező is befolyásolhatja.

Ladislav Jobbád'

IV. liga Juh dospelí

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	AŠK Maria Huta Gelnica	30	22	2	6	73:28	68
2	TJ Mladost' Kalša	30	21	4	5	101:29	67
3	MFK Spartak Medzev	30	20	3	7	99:38	63
4	FK TATRA Sokoľany	30	19	2	9	79:42	59
5	FK Geča 73	30	16	5	9	71:55	53
6	AFK Topoľany	30	15	6	9	62:54	51
7	FK Čaňa	30	14	7	9	77:54	49
8	ŠK Strážske	30	14	3	13	60:62	45
9	FK Krásnohorské Podhradie	30	12	6	12	49:62	42
10	MFK Sobrance	30	11	5	14	68:55	38
11	OŠK Rudňany	30	7	8	15	36:55	29
12	FK Kechnec	30	7	7	16	49:79	28
13	TJ Družstevník Petrovce nad Laborcom	30	7	7	16	47:75	28
14	MFK Veľké Kapušany	30	7	5	18	40:66	26
15	TJ Družstevník Čičarovce	30	6	3	21	29:83	21
16	TJ Družstevník Malá Ida	30	5	1	24	30:133	16

III. liga-U19

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1	MFK Rožňava	26	22	2	2	110:32	68
2	FK Hrhov	26	21	3	2	142:28	66
3	FK Krásnohorské Podhradie	26	13	3	10	66:37	42
4	ŠKO Veľká Ida	26	12	5	9	59:50	41
5	MFK Spartak Medzev	26	13	2	11	70:63	41
6	FK Junior ŠACA	26	12	4	10	84:74	40
7	TJ Družstevník Budimír	26	12	3	11	67:43	39
8	TJ Družstevník Malá Ida	26	10	4	12	46:69	34
9	OFK Slovan Poproč	26	10	2	14	58:85	32
10	FC LOKOMOTÍVA KOŠICE B	26	9	4	13	74:85	31
11	FK Baník Dmava	26	9	4	13	68:102	31
12	FK Bidovce	26	9	1	16	58:71	28
13	FK Kechnec	26	8	2	16	62:142	26
14	FK Gemerská Hôrka	26	2	1	23	47:130	7

A barátságot erősíteni kell ...

Ezt a jelszót egyben célunknak is tekintjük. Éppen ezért idén immár huszonkettedszer találkoztunk kollégáinkkal baráti községünkben, a magyarországi Domoszlón. A megható üdvözlés és a már szünidejüket töltő diákok műsorának megtekintése után ebédmeghívással fogadott bennünket a község új polgármestere, Paulenka Richard. A finom ebéd után megcsodáltuk a közeli Markazban élő tojáspatkoló mester lélegzetelállítóan szép munkáit. A virágokkal borított Hatvanban megtekintettük a történelmi kastélyban található modern természettudományi múzeumot. Ellátogattunk a helyi állatkertbe is, majd átsétáltunk a Zagyva folyón átívelő hídon.

Másnap Magyarország egyik legrégebbi templomában, a feldebrői templomban található freskók vártak bennünket. Sokáig a szánkban éreztük a szomszéd faluban megrendezett Barátfüle Fesztiválon kóstolt finomnál finomabb falatok ízét. Ezt követően a Debrői hárslevelű boráról messze földön híres kisközség falumúzeumát ejtettük utunkba. A lactató ebéd után a Mátra hegység került az utunkba, ahonnét pompás panoráma tárult elénk. Itt azzal a reménnyel búcsúztunk el vendéglátóinktól, hogy lehetőségeinkhez mérten továbbra is rendszeresen találkozunk majd. Ottani kollégáinknak, az iskola és egyben a község vezetőségének is köszönjük az élményekkel teli tartalmas kirándulást. (mik)

Deň detí so skupinou Kobold - Gyereknapi a Kobold együttessel

Majáles - Majális

